

MRF 2025.64

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 12. februar 2025, j.nr. 20/03904

Ophævet og hjemvist Middelfart Kommunes tilladelse efter vandløbslovens § 63 til medbenyttelse af vandløbet Ejby Moser etableret ved vandløbsretskendelse i 1935, da vandløbets hydrauliske kapacitet ikke var tilstrækkeligt belyst. § 63 ikke er begrænset til rørlagte strækninger.

Middelfart Kommune meddelte i februar 2020 tilladelse efter vandløbslovens § 63 til et befæstet beboelsesområdes udledning af overfladevand til den rørlagte del af Ejby Moser, hvor rørdimensionerne i den rørlagte strækning vil blive forøget til 0700. Tilladelsen blev påklaget af en lodsejer, der gjorde gældende, at Ejby Moser var etableret på grundlag af vandløbskendelse fra 2035 og derfor må anses for et kunstigt vandløb etableret for at afvande området, og at tilladelsen derfor ikke kun skulle forholde sig til den rørlagte strækning. Endvidere anførte klager, at den forøgede udledning ved medbenyttelsen vil forringe afvandingen fra andre områder, da vandstanden vil stige med 10 cm. Miljø- og Fødevareklagenævnet (formanden) lagde til grund, at ved tilladelse til

medbenyttelse skal vandløbsmyndigheden tage hensyn til eventuelle miljømæssige krav. I forhold til Ejby Moser havde Miljø- og Fødevareklagenævnet tidligere i **MRF 2023.225 Mfk** ophævet kommunens tilladelse fra 2019 efter miljøbeskyttelseslovens § 28 til udledning af vejvand fra den fynske motorvej med henvisning til, at den hydrauliske kapacitet ikke var tilstrækkelig belyst. I den foreliggende sag fandt klagenævnet ligeledes, at den hydrauliske kapacitet af Ejby Moser ikke var tilstrækkelig undersøgt og ophævede kommunens tilladelse med bemærkning om at tilladelse til medbenyttelse efter vandløbslovens § 63 ikke er begrænset til rørlagte strækninger, hvorefter kommunens tilladelse blev ophævet og hjemvist.

Kommentar: Afgørelsen understreger, at hvor der udledes overfladevand til anlæg etableret efter vandløbsloven, skal der meddeles forudgående meddeles tilladelse efter vandløbslovens § 63, og at sådanne tilladelser kræver, at der er fornøden hydraulisk kapacitet, jf. ligeledes **MRF 2022.106 Mfk**, hvor Frederikssund Kommunes tilladelse til afledning af vejvand fra fjordforbindelsen blev ophævet, og hvor klagenævnet efterfølgende i **MRF 2024.271 Mfk** ophævede tilladelsen til afledning af samme vejvand efter miljøbeskyttelseslovens § 28. I forhold til Ejby Moser havde Miljø- og Fødevareklagenævnet tilbage i januar 2019 ophævet og hjemvist en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28 til afledning af overfladevand fra industriområde grundet manglende undersøgelse af vandløbets hydrauliske kapacitet (j.nr. 18/04756). Efterfølgende ophævede og hjemviste klagenævnet i **MRF 2023.225 Mfk** kommunens tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 28 til afledning af vejvand fra Fynske Motorvej, hvilket også i denne sag skete med henvisning til manglende vurdering af vandløbets hydrauliske kapacitet. Hvorvidt den underkendte afledning var etableret i de ovennævnte sager om Ejby Moser vides ikke, men det kan umiddelbart forekomme uforståeligt, at kommunen tilsyneladende ikke har lært af de første afgørelser. Selve medbenyttelsen af anlæg til afledning af overfladevand kræver i øvrigt betaling af tilslutning og fremtidig drift, men dette kan ikke indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet, men skal i stedet indbringes for taksationskommission under vejloven, jf. vandløbslovens § 80.

Ophævelse og hjemvisning i sag om medbenyttelse af Ejby Moser i Middelfart Kommune

Sag: 20/03904

Dato: 12. februar 2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 63, jf. § 80, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Middelfart Kommunes afgørelse af 5. februar 2020 om tilladelse til medbenyttelse af vandløbet Ejby Moser på strækningen st. 462-578 og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 4. marts 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en bredejer til Ejby Moser.

Klager har navnlig anført, at

- den tilladte medbenyttelse vil forringe afvandingen væsentligt, og
- hele Ejby Moser er et kunstigt vandløb og er dermed omfattet af vandløbslovens § 63, hvorfor tilladelsen skal forholde sig til hele vandløbet, og ikke kun den rørlagte del.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.2.

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler medbenyttelse af det offentlige vandløb Ejby Moser i form af en udledning af overfladevand fra et beboelsesområde via regnvandsbassin.

Ejby Moser er ca. 1 km lang og er rørlagt på strækningen st. 462-578. Vandløbet har udløb i det offentlige vandløb Gremmeløkke Å.

2.1 Den påklagede afgørelse

Middelfart Kommune har den 5. februar 2020 i medfør af vandløbslovens § 63 meddelt tilladelse til medbenyttelse af den rørlagte del af Ejby Moser, strækningen st. 462-578, i form af en udledning af overfladevand fra et beboelsesområde via regnvandsbassin. Udledningen er oplyst til at være 7 l/s.

Middelfart Kommune har navnlig lagt vægt på, at kommunen gennemfører et reguleringsprojekt, hvor den rørlagte strækning opdimensioneres til et Ø70 cm rør, efter ønske fra en af de berørte bredejere. Kommunen har meddelt tilladelse til reguleringen den 5. februar 2020 i en separat afgørelse.

2.2 Klagens indhold

Klager har anført, at medbenyttelsen af Ejby Moser forringer afvandingen af klagers eng. Efter klagers opfattelse vil medbenyttelsen føre til en vandspejlsstigning på 10 cm ved en sommermiddelfastrømning.

Derudover har klager redegjort for historikken bag Ejby Moser og har fremlagt en kendelse fra 1935 om regulering af vandløbet. Ifølge klager har vandløbet i dag samme placering som efter reguleringsforslaget fra 1935. Klager mener, at vandløbet er kunstigt anlagt med det formål at afvande og dræne området, idet vandløbet ikke fremgår af historiske kort. Klager har derfor anført, at det er Ejby Moser i sin helhed, der skal omfattes af tilladelsen til medbenyttelse, og ikke kun vandløbets rørlagte del.

Klager har desuden påpeget, at Middelfart Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig høring af klager. Klager har oplyst, at han i stedet afgav et høringssvar om medbenyttelsen i forbindelse med høring af reguleringsprojektet, men at kommunen meddelte klager, at høringssvaret ikke var relevante i forhold til reguleringssagen.

Derudover har klager anført en række bemærkninger om, hvorledes medbenyttelsen vil påvirke afvandingen og hans drift på engarealerne.

Den 3. marts 2022 har klager supplerende bemærket, at det centrale i klagen er, at Ejby Moser er et kunstigt vandløb, hvilket Middelfart Kommune ikke har forholdt sig til. Klager har herefter redegjort yderligere for Ejby Mosers historik og har oplyst, at Gremmeløkke Å blev reguleret i 1933, og at det var denne regulering, der muliggjorde etablering af Ejby Moser i 1935.

Klager har desuden fremført yderligere betragtninger om, hvorledes medbenyttelsen vil forringe afvandingen, herunder at klager har beregnet, at vandløbets sommermiddelfastrømning merbelastes op til 20 gange.

Afslutningsvis har klager anført, at det skal tinglyses, at spildevandsselskabet skal betale merprisen ved fremtidig vedligeholdelse/udskiftning af det opdimensionerede rør.

2.3 Middelfart Kommunes bemærkninger til klagen

Middelfart Kommune har den 25. marts 2020 navnlig henvist til vandspejlsberegningerne i bilag 1 og bilag 2 i tilladelsen til regulering af den rørlagte strækning. Efter kommunens opfattelse viser beregningerne, at der ikke er nogen stuvningspåvirkning ved hverken vintermedianmaksimumafstrømning eller sommermiddelfastrømning, når rørdimensionen forøges til Ø70 cm. Kommunen har desuden anført, at beregningerne viser, at brinkkoterne ikke overskrides ved en udledning på 7 l/s.

Desuden har Middelfart Kommune henvist til en robusthedsanalyse, som er fremsendt med ansøgningen. I analysen er der opstillet en referencesituation svarende til den naturlige afstrømning fra de omkringliggende områder, hvori der er medtaget allerede lovligt eksisterende neddrølede udledninger. Den i sagen omhandlede udledning er i analysen placeret i Gremmeløkke Ås st. 1.973, og ikke i Ejby Moser. Ifølge kommunen dokumenterer robusthedsanalysen, at medbenyttelsen ikke vil medføre hyppigere eller større oversvømmelser end i referencesituationen, når rørdimensionen på den rørlagte strækning forøges fra Ø40 cm til Ø70 cm.

Kommunen har desuden bemærket, at det alene er rørlagte strækninger, der kræver tilladelse til medbenyttelse efter vandløbslovens § 63.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Vandløbsmyndigheden kan godkende, at en person, der ikke har deltaget i en foranstaltning, benytter foranstaltningen mod at betale en del af anlægsudgifterne og deltage i den fremtidige vedligeholdelsesudgift samt erstatte det tab, som benyttelsen medfører, jf. vandløbslovens § 63, 1. pkt.

Ved vurderingen af spørgsmålet om medbenyttelse skal vandløbsmyndigheden sikre vandløbets benyttelse til vandaflledning og samtidig tage hensyn til eventuelt miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, jf. vandløbslovens § 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at Middelfart Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af Ejby Mosers hydrauliske kapacitet og dermed ikke sikret vandløbets fortsatte benyttelse til vandaflledning. Nævnet konstaterer i denne forbindelse, at kommunen navnlig har henholdt sig til, at der ikke er nogen stuvningspåvirkning ved hverken vintermedianmaksimumafstrømning eller sommermiddelaflstrømning, når rørdimensionen forøges til Ø70 cm. Nævnet skal hertil bemærke, at denne vurdering ikke er tilstrækkelig, idet den alene forholder sig til de afvandingsmæssige interesser ved afstrømningen fra vandløbets naturlige opland, men ikke i forhold til den større afstrømning, som medbenyttelsen medfører.

I forhold til den af Middelfart Kommune anvendte robusthedsanalyse, skal nævnet bemærke, at nævnet tidligere har taget stilling til, at robusthedsanalysen ikke er anvendelig ved meddelelse af tilladelse til udledning af spildevand efter miljøbeskyttelseslovens[4] § 28, stk. 1, fordi den i robusthedsanalysen opstillede referencesituation ikke svarer til, hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland, idet eksisterende udledninger tillige er medregnet i referencesituationen.[5] Det fremgår desuden af robusthedsanalysen, at analysen er foretaget ud fra et fiktivt udledningspunkt i Gremmeløkke Ås st. 1.973, hvilket ikke er retvisende i forhold til en vurdering af konsekvenserne af den faktisk tilladte medbenyttelse, hvor udledningen sker i Ejby Moser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at Middelfart Kommune ikke har foretaget en tilstrækkelig vurdering af Ejby Mosers hydrauliske kapacitet. Nævnet finder, at der er tale om en så væsentlig mangel, at afgørelsen må hjemvises til fornyet behandling i kommunen med henblik på kommunens vurdering af de afvandingsmæssige konsekvenser, som medbenyttelsen medfører.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Middelfart Kommune har bemærket, at det alene er rørlagte strækninger, der kræver tilladelse til medbenyttelse efter vandløbslovens § 63. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker hertil, at medbenyttelse af en foranstaltning er omfattet af vandløbslovens § 63 og kræver tilladelse efter bestemmelsen, hvad enten der er tale om en rørlagt eller en åben foranstaltning. Efter nævnets opfattelse er der tale om en foranstaltning, når der er tale om et menneskeskabt anlæg, der er omfattet af vandlovens bestemmelser, jf. vandløbslovens § 2. Kommunen skal derfor ved den fornyede behandling af sagen vurdere, hvorvidt den åbne del af Ejby Moser er et kunstigt, menneskeskabt vandløb, som anført af klager.

Klager har anført, at spildevandsselskabet skal betale merprisen ved fremtidig vedligeholdelse/udskiftning af det opdimensionerede rør. Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at nævnet ikke kan behandle klager om økonomiske spørgsmål, jf. vandløbslovens § 80, stk. 1. Nævnet har derfor ikke realitetsbehandlet klagepunktet.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Middelfart Kommunes afgørelse af 5. februar 2020 om tilladelse til medbenyttelse af vandløbet Ejby Moser på strækningen st. 462-578 og hjemviser sagen til fornyet behandling.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

[5] Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 21. september 2023 i sagsnummer 19/07872 og 19/07875.

Lovområder:

Vandløbsloven